

Dil Bilgisi Yöntemlerinden 'Yer Düzeni' ve Türkçede Yer Düzeni Yönteminin Kullanımı

Murat Ceritođlu*

Özet: Dillerde söz türetmek veya söz grubu ve cümle kurmak için ekleme, bükün, tekrar, birleştirme, yardımcı söz, vurgu-ezgi ve yer düzeni gibi dil bilgisi yöntemlerinden yararlanılır. Ekleme başta olmak üzere yardımcı sözler, birleştirme, tekrar ve vurgu-ezgi Türkçede belirgin olarak başvurulan yöntemlerdir. Bu çalışmada, daha çok sözü çekimlemek için ekleri olmayan veya oldukça az olan dillerin başvurduğu yer düzeni yönteminin Türkçedeki kullanımları belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Türkçe, Dil bilgisi görevi, Yer düzeni yöntemi, Söz türleri

'Place Order' and Method in 'Place Order' to Use Turkish

Abstract: To create a word, word group, and to form a sentence, some linguistics methods such as agglutination, flection, repetition, compound, auxiliary word, stress, and place-order of words in sentence etc., are employed. Agglutination, which is the commonest one, auxiliary words, compound, stress are the most distinct methods in Turkish. In this work, it has been tried to point out the place of the methods of place-order of words in sentence used by those languages that do not have or have just a few suffixes for the inflection of the words, in Turkish.

Key words: Turkish, Grammar position, arrangement of position, word types.

0. Bilindiđi üzere belli bir dilin ses, biçim, söz varlığı, anlam, cümle vb. cephelerini eş zamanlı veya art zamanlı araştırmak özel dil biliminin çalışma alanı içine girer. Özel dil bilimi çalışmalarında ortaya konan bilgiler değerlendirilerek genel dilin özellikleri ve ortak esasları, dillerdeki benzerlikler ve farklılıklar belirlenir; dil toplulukları, dillerin birbirlerine yakınlığı ve

* Yrd. Doç. Dr. Gaziantep Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, ceritoglu@gantep.edu.tr